

Tulli/2026/00937

Esikunta

11.5.2026

Pirkko Alamäki-Karkiainen

Valiokunnan pyyntö 5.5.2026

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen perustuslain 10 §n muuttamisesta (HE 50/2026 vp.)**Tullin lausunto**

Tulli kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnan hallintovaliokunnalle. Tullille ei osoitettu erillistä lausuntopyyntöä siinä vaiheessa, kun asiaa koskeva hallituksen esitysluonnos oli lausuntopalvelussa lausuttavana eikä Tulli asiasta tuossa vaiheessa lausunut.

Hallituksen esityksessä esitetään muutoksia perustuslain 10 §:än. Tulli kannattaa perustuslakiin esitettäviä muutoksia.

Perustuslain 10 § 3 ja 4 momentteihin ehdotetaan lisättäväksi uusi rajoitusperuste, joka sallisi kotirauhan suojan tai luottamuksellisen viestin salaisuuden suojan rajoittamisen tiedon hankkimiseksi yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta vakavasti uhkaavan vakavan rikollisuuden torjumista varten. Hallituksen esityksessä kuvataan poliisin tehtäväkenttää koskevaa toimintaympäristön muutosta ja tarvetta havaita uhkia mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Sanottu soveltuu myös Tullin siltä osin kuin on kyse tullirikostorjunnasta ja tullikoksista. Hallituksen esityksessä viitataan siihen, että myös Tullilla on käytössään eräitä salaisia tiedonhankintoja. Suurin osa näistä keinoista on samoja kuin poliisillakin eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta, ja Tulli voi käyttää niitä samoin edellytyksin kuin poliisikin.

Tullia koskevat vastaavat perusteet kuin poliisia säättämistarpeen osalta. Huomattavaa lisäksi on, että yhteiskunnan turvallisuutta vakavasti uhkaava järjestäytynyt rikollisuus on erittäin usein kansainvälistä ja rajat ylittävää rikollisuutta, joka on Tullin rikostorjunnan keskeistä toiminta-aluetta ja josta Tulli myös tuottaa lisäarvoa muille rikostorjuntaviranomaisille.

Tullilla on vireillä lainsäädäntöhanke Tullin rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rikostorjunnasta Tullissa annettua lakia siten, että luodaan Tullille rikostiedustelusäännökset, jotka mahdollistaisivat tiedonhankintakeinojen käytön nykyistä varhaisemmassa vaiheessa uhkaperusteisesti. Tullin toimivaltuuksia tullirikostorjunnassa ja salaista tiedonhankintaa koskeviin lukuihin ehdotetaan muutoksia, jotka osaltaan vahvistaisivat Tullin rikostorjuntaa.

Pirkko Alamäki-Karkiainen
lakimies

JAKELU: Eduskunnan hallintovaliokunta (sähköisesti)